

Läsning av
Regionmagasinet
2003–2009

Åsa Nilsson

[SOM-rapport nr 2010:03]

Rapportens innehåll

Information om den regionala SOM-undersökningen i Västra Götaland

Undersökningens uppläggning

Svarsfrekvens och bortfall

Kännedom om *Regionmagasinet*

Läsning av *Regionmagasinet*

Regionmagasinet i förhållande till andra informationstidningar

*Regionmagasinet*s läsare

Betydelsen av demografi och socioekonomi

Betydelsen av politiskt intresse, ideologisk orientering och förtroende

Tabeller och figurer

Tabell 1	Kännedom om <i>Regionmagasinet</i> i Västra Götalandsregionen samt i olika delregioner, 2003–2009 (procent)
Tabell 2	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> i Västra Götalandsregionen, 2003–2009 (procent)
Tabell 3	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> i olika delregioner i Västra Götaland (procent)
Tabell 4a–b	Läsning av informationstidning/-blad från den egna kommunen respektive stads-/kommundelen i olika delregioner i Västra Götaland (procent)
Tabell 5	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> i olika befolkningsgrupper i Västra Götalandsregionen (procent)
Tabell 6	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> efter politiskt intresse och politisk orientering (procent)
Figur 1	Kännedom respektive läsning av <i>Regionmagasinet</i> i Västra Götalandsregionen, 2003–2009 (procent)
Figur 2	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> i relation till läsning av informationstidningar från den egna kommunen respektive stads-/kommundelen bland befolkningen i Västra Götalandsregionen, 2003–2009 (procent)
Figur 3	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> efter ålder, 2009 (procent)
Figur 4	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> efter anställningssektor, 2009 (procent)
Figur 6	Läsning av <i>Regionmagasinet</i> efter intresse för politik i allmänhet respektive politiska frågor som rör Västra Götalandsregionen, 2009 (procent)

Information om den regionala SOM-undersökningen i Västra Götaland

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför varje höst sedan 1986 en nationell frågeundersökning, *Riks-SOM*, i syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat samhälle, politik och medier (förkortningen SOM står för *Samhälle Opinion Medier*). Sedan 1992 genomförs en motsvarande undersökning i Västsverige – *Väst-SOM*. Data samlas in via postala enkäter, och varje undersökning genomförs under i huvudsak samma förutsättningar för att resultaten från de olika åren ska vara jämförbara.

SOM-institutet är ett samarbete mellan tre forskningsenheter vid Göteborgs universitet: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG), Statsvetenskapliga institutionen samt Centrum för forskning om offentlig sektor (CEFOS). En rad forskningsprojekt medverkar i SOM-undersökningarna – flertalet med förankring i någon av dessa tre institutioner, men även externa projekt deltar regelbundet.

Resultaten från SOM-undersökningarna redovisas i årliga publikationer där de medverkande forskarna presenterar analyser baserade på de senaste resultaten, med fokus, där det är möjligt, på långsiktiga opinions- och medietrender. Information om Väst-SOM-undersökningen 2009 finns publicerad i Johansson, Susanne & Jacobsson, Hannes "Samhälle Opinion Massmedia Västra Götaland 2009", som kapitel i en kommande bok av Johansson, Susanne (red./2010), SOM-institutet, Göteborgs universitet. Dokumentationskapitlet finns även tillgängligt i särtryck på SOM-institutets hemsida (www.som.gu.se).

Undersökningens uppläggning

Väst-SOM-undersökningen har sedan starten 1992 genomförts i form av en postenkät som går ut till ett systematiskt sannolikhetsurval av befolkningen boende i Västsverige. Urvalet i undersökningen var åren 1992–1997 begränsat till befolkningen i Göteborg med kranskommuner¹. Från och med undersökningen 1998 täcker urvalet hela Västra Götalands län samt Kungsbacka kommun. Totalt omfattar undersökningens obundna, slumpmässiga urval 6 000 individer. Från och med 2009 års undersökning är åldersintervallet 16–85 år.² Såväl svenska som utländska medborgare ingår.

Väst-SOM-undersökningen genomförs som en undersökning, baserad på ett urval, men med två olika enkätformulär: ett till invånarna i Göteborg med kranskommuner (motsvarande det ursprungliga Väst-SOM-området) och ett till

---

¹ Ale, Alingsås, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö. Med Göteborgsregionen avses i föreliggande tabellpresentation genomgående Göteborg samt dessa kommuner exklusive Kungsbacka, som inte ingår i Västra Götaland.

² I Riks-SOM 2000–2008 var åldersintervallet 15–85 år; 1992–1999 15–80 år; 1986–1991: 15–75 år.

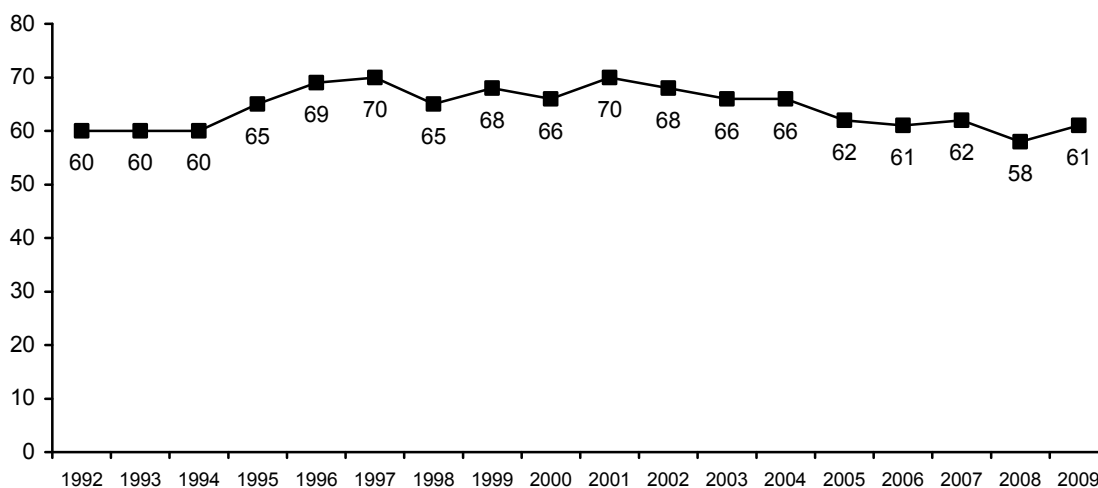
hemmahörande i resterande delar av Västra Götaland.³ Enkätformulären innehåller till största delen gemensamma frågor.

Fältarbetet för Väst-SOM följer i huvudsak samma upplägg år från år. Huvuddelen av datainsamlingsarbetet genomförs under hösten. Enkäten skickas ut i slutet av september månad. Under resterande del av fältperioden genomförs successivt en serie påminnelseinsatser postalt och per telefon. Fältarbetet avslutas senast under januari/februari månad. Redan vid novembers utgång har i allmänhet drygt 90 procent av de som slutligen kommer att medverka skickat tillbaka sin enkät.

Svarsfrekvens och bortfall

SOM-undersökningarna har sedan starten 1986 haft en relativt hög svarsfrekvens. För samhällsvetenskapliga postenkäter har svarsfrekvensen tidigare brukat ligga på mellan 60 och 70 procent, men det har under senare år blivit svårare att nå dessa nivåer. Figuren nedan illustrerar variationen i svarsfrekvens för Väst-SOM-undersökningen sedan starten 1992. Det ska noteras att undersökningarna 1992–1997 var begränsade till Göteborgsregionen, där svarsfrekvensen generellt är lägre än för övriga delar av Västra Götalandsregionen.

Svarsfrekvens i Väst-SOM-undersökningen 1992–2009 (procent av nettourvalet)

Kommentar: Åren 1992–1997 var undersökningen begränsad till Göteborgsregionen. Fr.o.m. 1998 omfattas hela Västra Götalandsregionen inklusive Kungälv kommun.

³ Delregionerna som används i följande resultatredovisning är indelade i enlighet med indelningen i kommunförbund: Göteborgsregionen: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö; Sjuhärad: Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda; Skaraborg: Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara; FyrBoDal: Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Mellerud och Åmål.

För 2009 års undersökning blev resultatet (netto) 61 procent; 59 procent för Väst-1 och 63 procent för Väst-2 (se tabellen nedan).

Svarande och bortfall i Väst-SOM-undersökningen 2009

	Väst-1	Väst-2	TOTALT
Ursprungligt urval (brutto)	3 322	2 678	6 000
Bortdefinierade (naturligt bortfall)	252	211	463
Nettourval	3 070	2 467	5 537
Antal svarsvägrare/ej anträffbara	1 246	923	2 169
Antal svarande	1 824	1 544	3 368
Svarsfrekvens brutto	55%	58%	56%
Svarsfrekvens netto	59%	63%	61%

Kommentar: Med naturligt bortfall avses: adress okänd, avflyttad; bortrest på längre tid, studier/militärtjänstgöring på annan ort; boende/studier/arbete utomlands; sjuk, institutionsvård; förståndshandikapp; avliden; ej svensktalande.

De jämförelser som gjorts mellan svarspersonernas socioekonomiska sammansättning och befolkningens visar att Väst-SOM-undersökningens respondenter sammantaget speglar Västsveriges befolkning mycket väl.

Kännedom om *Regionmagasinet*

*Regionmagasinet*s första nummer kom ut år 2000 och har sedan 2002 haft regelbunden utgivning med normalt fyra utgåvor per år. Sedan dess har tidningen blivit alltmer känd ute i befolkningen, enligt SOM-institutets mätningar med start hösten 2003. Frågan i den Västsvenska SOM-undersökningen om i vilken utsträckning man läser eller tittar i *Regionmagasinet* inkluderar möjligheten att svara att man inte känner till tidningen, ett svarsalternativ som 2009 utnyttjades av 29 procent av den vuxna befolkningen (16–85 år) i Västra Götalandsregionen. Det innebär att vi omvänt kan räkna med att nära tre av fyra västragötalänningar (71 procent) känner till tidningen – ett resultat att jämföra med drygt halva befolkningen (56 procent) när första mätningen genomfördes 2003 (tabell 1).

Kännedomen ökade tämligen mycket mellan 2003 och 2004, när tidningen fortfarande var förhållandevis ny, men också mellan 2007 och 2008, vilket sannolikt delvis kan förklaras med övergången till en ny distributionsform: de nummer av *Regionmagasinet* som kom ut mellan december 2007 och juni 2009 delades ut separat till varje hushåll, och inte som tidigare via Postens samlade reklamförsändelse ”Svepet”. Från och med oktobernumret 2009 distribuerades tidningen av kostnadsskäl åter via Svepet; men tidningen ska även framöver ges ut exklusivt till hushåll med ”ej reklam tack”-skylt på dörren/brevlådan och därför inte erhåller Svepet (gäller cirka 30 procent av hushållen i Västra Götaland).

Kännedomen om *Regionmagasinet* är generellt lite sämre i Göteborgs kommun och Göteborgsregionen totalt sett jämfört med övriga Västra Götalandsregionen, men skillnaderna är små, och gäller inte entydigt sett till varje enskilt område. Inte heller mellan de tre redovisade områdena utanför Göteborgsregionen är skillnaderna särskilt stora, men under senare år har kännedomen om tidningen varit som bäst i FyrBoDalområdet (Fyrstad, Dalsland samt Norra Bohuslän) – 2009 är andelen här 78 procent.

Tabell 1 Kännedom om *Regionmagasinet* i Västra Götalandsregionen samt i olika delregioner, 2003–2009 (procent)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Antal 2009
Västra Götalandsregionen	56	63	62	66	68	72	71	3 127
Utänför Göteborgsregionen	56	65	69	66	70	75	73	1 516
Sjuhärad	57	64	69	66	71	71	70	449
Skaraborg	55	62	70	63	66	74	71	526
Fyrbodals	57	69	68	68	75	81	78	541
Göteborgsregionen ¹	56	61	56	65	66	70	68	1 611
Göteborg	58	60	56	66	65	67	67	918
Antal svar Västra Götalandsregionen	3 413	3 359	3 184	3 130	3 190	3 003	3 127	

Kommentar: Frågan till grund för de redovisade resultaten lyder: 'Läser du eller tittar du regelbundet i någon informations-tidning eller något informationsblad som ges ut av: / 'Västra Götalandsregionen: *Regionmagasinet*'; 'Den kommun där du bor' (i enkätfrågan som riktades till de boende i Göteborgsregionen gavs i mätningarna 2003–2008 exemplet '(t.ex. *Vårt Göteborg*), vilket ströks 2009 i och med att tidningen i pappersform upphört); 'Den stadsdel eller den del av kommunen där du bor'. Fem svarsalternativ: 'Varje nummer'; 'Flertalet nummer'; 'Något enstaka nummer'; 'Aldrig'; '*Känner inte till/finns inte*'. Det andra svarsalternativet, 'Flertalet nummer', ersatte 2007 en tidigare lydelse 'Vartannat nummer' använd 2003–2006. Tabellen redovisar andelen som *inte* svarat 'Känner inte till/finns inte' men besvarat åtminstone någon av frågans delfrågor. Resultaten avser befolkningen i respektive område, 16–85 år (2003–2008: 15–85 år).

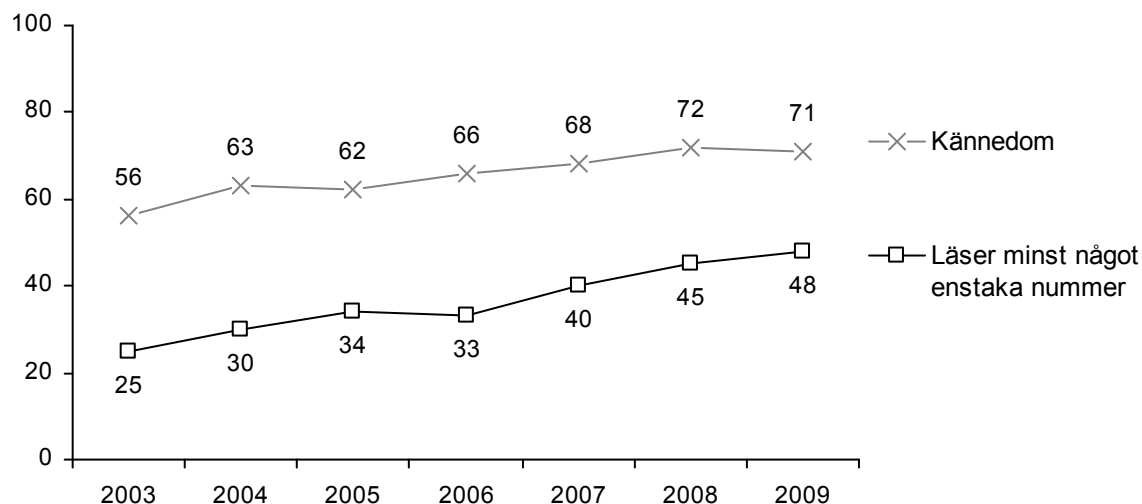
¹Exkl. Kungsbacka kommun.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Läsning av *Regionmagasinet*

Den ökade kännedomen av *Regionmagasinet* har följts av en successivt växande läsekrets. År 2009 uppgav nästa halva Västra Götalands befolkning, 48 procent, att de läser minst något enstaka nummer av tidningen – nästan en fördubbling sedan 2003 (figur 1).

Figur 1 Kännedom respektive läsning av *Regionmagasinet* i Västra Götalandsregionen, 2003–2009 (procent)

Kommentar: Andelen för läsning avser de som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Resultaten avser befolkningen Västra Götalandsregionen, 16–85 år (2003–2008: 15–85 år). Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Andelen som uppger att de aldrig läser tidningen har inte minskat i samma takt som den ökade regelbundna läsningen; den förhöll sig tvärtom tämligen konstant fram till 2006, då resultatet var 33 procent, varpå den dock minskat till 22 procent 2009 (tabell 2). Inkluderas även de som svarat att de inte känner till tidningen framkommer att gruppen icke-läsare har minskat i snabbare takt, och det under hela mätperioden: från 75 till 52 procent.

Den riktigt trogna läsekretsen, som uppger sig läsa 'varje nummer', har varierat i storlek under perioden; 2009 utgjorde den 13 procent av befolkningen. Den relativt stora nedgången mellan 2006 och 2007, från 14 till 8 procent, ska i första hand tillskrivas en förändring i mätmetod: i 2007 års undersökning ändrades det andra svarsalternativet i skalan från 'vartannat nummer' till 'flertalet nummer', vilket resulterade i att fler valde detta alternativ på bekostnad av 'varje nummer'. Läger man ihop dessa två högfrekventa svarsalternativ har andelen trogna läsare mer än fördubblats under perioden – från 10 till 24 procent.

Tabell 2 Läsning av *Regionmagasinet* i Västra Götalandsregionen, 2003–2009 (procent)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Varje nummer	9	12	15	14	8	10	13
Flertalet nummer ¹	1	2	2	2	9	9	11
Något enstaka nummer	15	17	17	17	23	25	25
Aldrig ²	31	32	28	33	28	28	22
Känner inte till	44	37	38	34	32	28	29
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100
<hr/>							
<i>Minst något enstaka nummer</i>	25	30	34	33	40	45	24
<i>Aldrig/känner inte till</i>	75	70	66	67	60	55	52
<hr/>							
Minsta antal svar	3 413	3 359	3 184	3 130	3 190	3 003	3 127

Kommentar: Procentbasen till grund för de redovisade andelarna omfattar de som besvarat åtminstone någon av frågans delfrågor; se i övrigt kommentar till tabell 1. I den mån de två summerade andelarna (kursiva raderna) inte exakt summerar de enskilda andelarna beror detta på avrundningar.

¹Svarsalternativet ersatte 2007 en tidigare lydelse 'Vartannat nummer' använd 2003–2006, vilket torde vara orsaken bakom merparten av förändringen mellan 2006 och 2007 beträffande de två mest frekventa svarsalternativen. ²Inklunderar svarspersoner som inte svarat på delfrågan om *Regionmagasinet*.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Precis som vad gäller kännedomen varierar läsningen av *Regionmagasinet* inte mycket bland Västra Götalands olika delregioner, och den successivt växande läsekretsen gäller samtliga områden (tabell 3). Men även i detta fall utmärker sig FyrBoDal-området något under senare år; 2009 uppger sig 54 procent av dess befolkning läsa minst något enstaka nummer, att jämföra med 46 procent i Göteborgsregionen, som med undantag för 2005, genomgående uppvisar minst andel läsare jämfört med övriga delar av regionen. Andelen läsare är 2009 ytterligare lite mindre med begränsning till Göteborgs kommun, 44 procent.

Tabell 3 Läsning av *Regionmagasinet* i olika delregioner i Västra Götaland, 2003–2009 (procent)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Antal 2009
Västra Götalandsregionen	25	30	34	33	40	45	48	3 127
Utanför								
Göteborgsregionen	26	34	33	36	43	48	51	1 516
Sjuhärad	25	34	32	32	43	45	49	449
Skaraborg	26	33	33	33	42	46	49	526
Fyrbodals	26	36	33	41	45	53	54	541
Göteborgsregionen ¹	24	27	36	30	37	41	46	1 611
Göteborgs kommun	25	27	37	31	36	41	44	918

Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2.

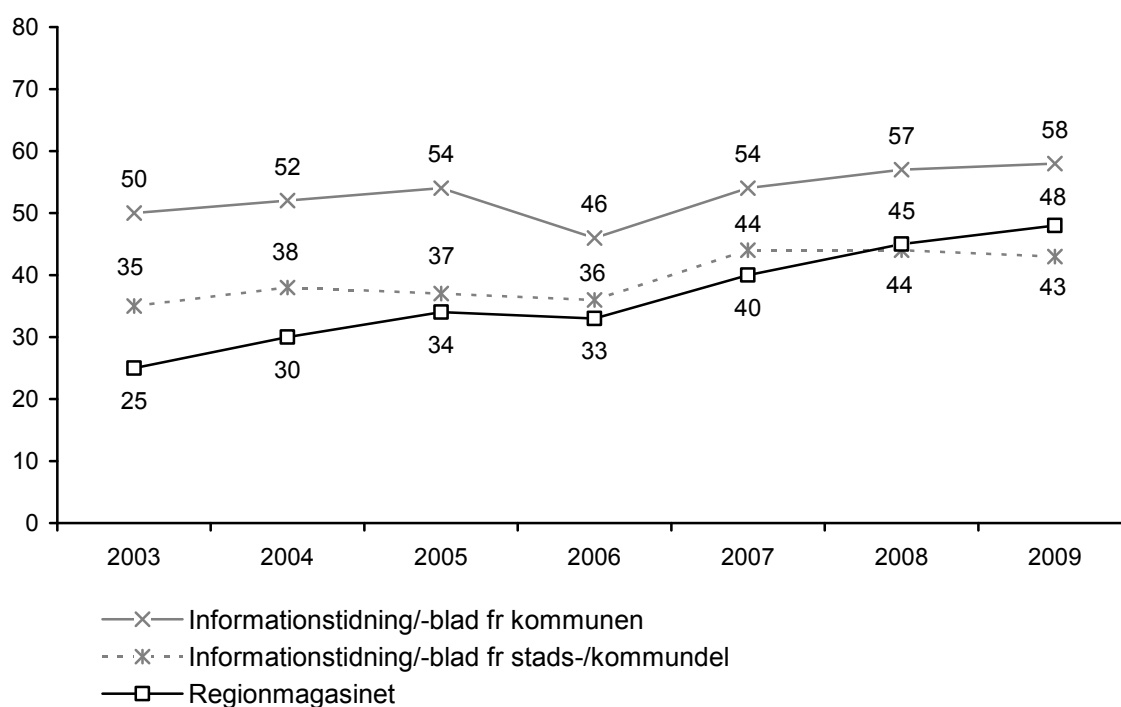
¹Exkl. Kungsbacka kommun.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Regionmagasinet i förhållande till andra informationstidningar

SOM-undersökningens övriga frågor möjliggör en jämförelse av läsningen av *Regionmagasinet* med den för informationstidningar på kommun- och stadsdels-/kommundelsnivå (för frågeformuleringen; se kommentar till tabell 1). Av en sådan jämförelse framgår att även om läsningen av *Regionmagasinet* ökat väsentligt över tid är läsningen av informationstidningar/-blad från den egna kommunen fortfarande något mer utbredd. 2009 uppger sig 58 procent av Västra Götalands befolkning läsa minst något enstaka nummer av en kommundelstidning – att jämföra med 48 procent beträffande *Regionmagasinet* (figur 2). Den ökande andelen läsare av *Regionmagasinet* innebär däremot att den från och med 2008 har vuxit förbi andelen som läser en informationstidning/-blad från den egna stadsdelen/kommundelen (43 procent).

Figur 2 Läsning av *Regionmagasinet* i relation till läsning av informationstidningar från den egna kommunen respektive stads-/kommundelen bland befolkningen i Västra Götalandsregionen, 2003–2008 (procent)

Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Resultaten avser befolkningen i hela Västra Götalandsregionen, 16–85 år (2003–2008: 15–85 år). Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Den växande läsekretsen över tid gäller som framgår av figur 2 i någon mån även läsningen av kommundelstidningar och kommundelstidningar; läsarandelen har i båda fallen vuxit med 8 procentenheter mellan 2009 och 2003 (för informationstidningar/-blad på kommun-/stadsdelsnivå har andelen dock varit ungefär densamma sedan 2007). För kommundels-/stadsdelstidningar varierar läsningen väsentligt mellan olika kommuner, högst naturligt med tanke på den varierande förekomsten av denna typ av tidningar. Andelen åtminstone sporadiska läsare är större i Göteborg än i Göteborgsregionen som helhet, vars befolkning i sin tur uppvisar en väsentligt större andel läsare jämfört med den i övriga Västra Götalandsregionen – 2009 handlar det om 67, 53 respektive 32 procent (tabell 4b).

Ifråga om kommundidningar saknas denna typ av entydigt mönster. Här ligger andelen mellan 52 (Göteborgs kommun) och 65 procent (Sjuhärad) i de redovisade befolkningsområdena. Resultatet för Göteborgs kommun har försämrats påtagligt mellan 2008 och 2009; andelen har minskat från 63 till 52 procent. Orsaken bottnar i såväl verklighetsförhållanden som enkätfrågans utformning. Läsning av en kommundidning i Göteborgs kommun har i praktiken länge kunnat översättas till läsning av tidningen *Vårt Göteborg*, vilken började distribueras till hushållen redan 1965. Tidningen har i undersökningarna 2006–2008 också angetts som exempel i enkätfrågan (i den enkätversion som når undersökningens respondenter i Göteborgsregionen, vilket rimligen åtminstone delvis förklarar den ökade läsarandelen mellan 2005 och 2006. Dock distribuerades det sista numret av pappersversionen av *Vårt Göteborg* i juni 2007 (ett tillfälligt uppehåll som 2009 beslutades att bli permanent), varefter tidningen enbart finns tillgänglig på Göteborgs stads hemsida. Detta förhållande kan förklara den mindre nedgång som syns mellan 2007 och 2008. I mätningen 2009, då tidningstiteln inte längre ingick som exempel i enkätfrågan, är nedgången väsentligt större. Orsaken är rimligen både att en konkret tidningstitel ökar respondentens benägenhet att dra sig till minnes sin läsning (en erfarenhet från många andra studier) samt en viss fördröjning innan människors bild av sin egen läsning anpassas efter verklighetens förhållanden.

Tabell 4a–b Läsning av informationstidning/-blad från den egna kommunen respektive stads-/kommundelen i olika delregioner i Västra Götaland (procent)

a: Från den egna kommunen:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Antal 2009
Västra Götalandsregionen	50	52	54	46	54	57	58	3 132
Utanför Göteborgsregionen	49	50	50	42	53	58	58	1 519
Sjuhärad	62	63	64	54	62	64	65	451
Skaraborg	45	43	45	35	43	52	53	526
Fyrbodal	44	48	43	38	54	58	58	542
Göteborgsregionen ¹	51	54	58	49	55	56	58	1 613
Göteborgs kommun ²	45	43	54	64	66	63	52	920

b: Från den egna stadsdelen/kommundelen:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Antal 2009
Västra Götalandsregionen	35	38	37	36	44	44	43	3 131
Utanför Göteborgsregionen	22	23	19	18	30	29	32	1 518
Sjuhärad	34	32	28	27	39	34	40	450
Skaraborg	18	18	15	12	22	26	28	527
Fyrbodal	18	22	16	16	30	28	30	541
Göteborgsregionen ¹	47	51	53	53	58	59	53	1 613
Göteborgs kommun	62	64	67	64	70	72	67	920

Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2.

¹Exkl. Kungsbacka kommun. ²2006–2008 års enkätfråga, i den enkät som når respondenterna i Göteborgsregionen, inkluderade 'Vårt Göteborg' som konkret exempel. I juni 2007 distribuerades sista numret i pappersform till hushållen, därefter finns tidningen enbart i nätversion på Göteborgs stads hemsida. Dessa faktorer förklarar åtminstone delar av variationen i andelen för Göteborgs kommun efter 2005.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Regionmagasinet läsare

Betydelsen av demografi och socioekonomi

Utöver geografiska skillnader i läsningen av *Regionmagasinet* framträder vissa demografiska och socioekonomiska mönster. Det finns till att börja med en viss könsfaktor i det att andelen läsare genomgående är något större bland kvinnor än bland män; 2009 uppgick skillnaden till 8 procentenheter (tabell 5).

Men väsentligt större är skillnaderna i åldershänseende, med nära en sexdubbelt så stor läsekrets hos befolkningens pensionärer jämfört med tonåringarna; 2009 uppgav drygt 60 procent av pensionärerna att de läser minst något nummer av tidningen mot 11 procent av undersökningens yngsta (figur 3). Läsandet tilltar först i 20-årsåldern, igen i 30-årsåldern och sedan ytterligare i 50-årsåldern, med tendens till åter försvagad läsning hos undersökningens allra äldsta. Den generellt vidgade läsekretsen sedan 2003 gäller alla åldersgrupper (tabell 5).

Resultaten pekar vidare på en viss utbildningseffekt i det att andelen läsare är störst bland högutbildade (tabell 5). Sambandet är dock inte entydigt på så vis att läsningen genomgående är lägst i gruppen med lägst utbildning; en orsak till detta är att denna grupp har en äldre ålderssammansättning än övriga grupper. Men hänsyn tagen till ålder är sambandet emellertid mer linjärt. I gruppen över 50 år med medelhög eller hög utbildning är andelen sporadiska läsare 68 procent; i gruppen 16–29 år med låg eller medellåg utbildning 13 procent.

En mindre åldersberoende faktor än utbildning är social klass, här i termer av det slags hem respondenten själv säger sig tillhöra, i valet av fem givna svarsalternativ. De som beskriver sig som boende i 'arbetarhem' uppvisar genomgående minst andel läsare, vissa år tillsammans med 'företagarhem'. 2009 är andelen som störst 56 procent för 'tjänstemannahem' och 43 procent för 'arbetarhem'.

En relevant faktor ifråga om läsningen av *Regionmagasinet* är den anställningssektor man arbetar eller annars har arbetat inom. Det visar sig att drygt tre fjärdedelar, 78 procent, av dem som har (haft) en anställning inom region-/landstingssektorn uppgav sig läsa åtminstone något enstaka nummer av tidningen 2009 – mot 45 procent av dem i den privata sektorn (tabell 5). Läsningen är även mer utbredd bland dem med arbete i den kommunala och den statliga sektorn (55 procent i vardera grupp) samt i den grupp som arbetar (eller senast arbetat) inom ideell organisation/stiftelse (54 procent). Mönstret är beständigt över tid, och för övrigt ännu starkare om vi ser till andelen trogna läsare – denna är nästan tre gånger större hos dem med arbete i region-/landstingssektorn jämfört med i den privata (52 mot 19 procent) (figur 4).

Tabell 5 Läsning av *Regionmagasinet* i olika befolkningsgrupper i Västra Götalandsregionen, 2003–2009 (procent)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Antal 2009
Samtliga	25	30	34	33	40	45	48	3 127
<i>Kön</i>								
Kvinna	26	32	36	36	43	48	52	1 638
Man	23	29	32	29	38	41	44	1 489
<i>Ålder</i>								
16–19 år ¹	6	9	6	4	8	10	11	175
20–24 år	8	10	10	9	14	13	23	176
25–29 år	14	18	18	19	24	31	26	162
30–39 år	22	26	30	27	40	37	45	465
40–49 år	27	34	37	39	44	48	45	527
50–64 år	30	38	43	39	47	55	56	847
65–74 år	37	41	46	45	54	57	64	478
75–85 år	33	36	46	43	50	52	61	296
<i>Utbildning</i>								
Låg	24	28	32	28	38	42	46	724
Medellåg	20	27	29	30	34	38	41	964
Medelhög	27	34	35	35	47	48	50	648
Hög	31	36	45	42	46	54	58	737
<i>Subjektiv klass</i>								
Arbetarhem	22	26	27	26	37	38	43	1 296
Jordbrukarhem	29	33	45	46	47	49	47	117
Tjänstemannahem	29	36	40	40	48	54	56	995
Högre tjänstemannahem ²	31	34	44	39	42	51	52	275
Företagarhem	22	34	34	33	39	38	48	276
<i>Anställningssektor³</i>								
Statlig	29	36	46	38	45	49	55	241
Kommunal	27	33	38	39	45	54	55	699
Landsting/regional	41	53	59	62	68	68	78	172
Privat	24	28	32	29	38	42	45	1 527
Ideell org./stiftelse ⁴	-	-	-	-	-	-	54	56

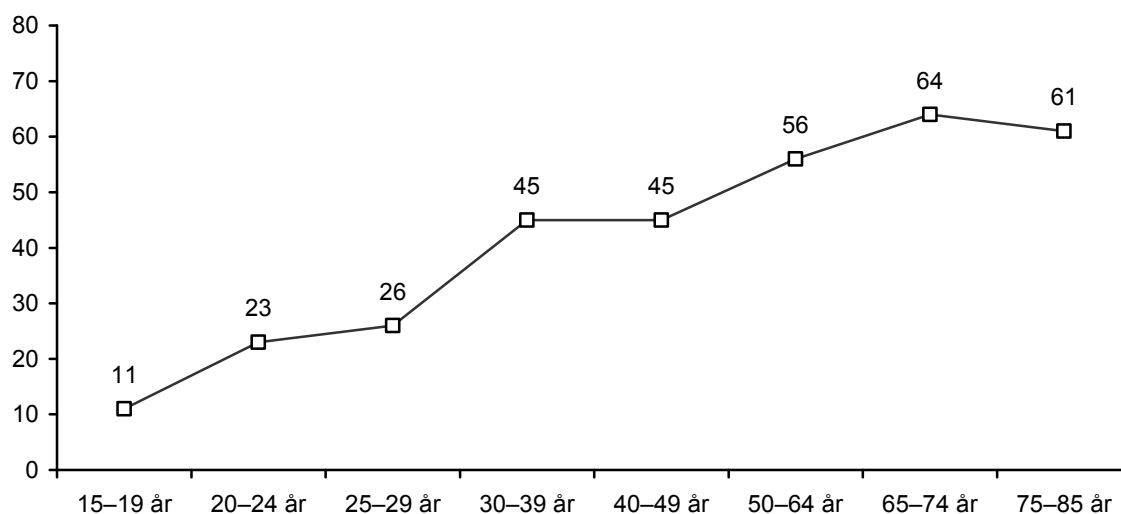
Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2.

¹Åldersintervallets nedre gräns i undersökningen förändrades 2009, från 15 till 16 år; resultaten 2003–2008 avser gruppen 15–19 år. ²Svarsalternativet löd 2003–2008 'Högre tjänstemanna-/akademikerhem'. ³Frågan gäller nuvarande eller annars tidigare arbete. ⁴Nytt svarsalternativ 2009.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

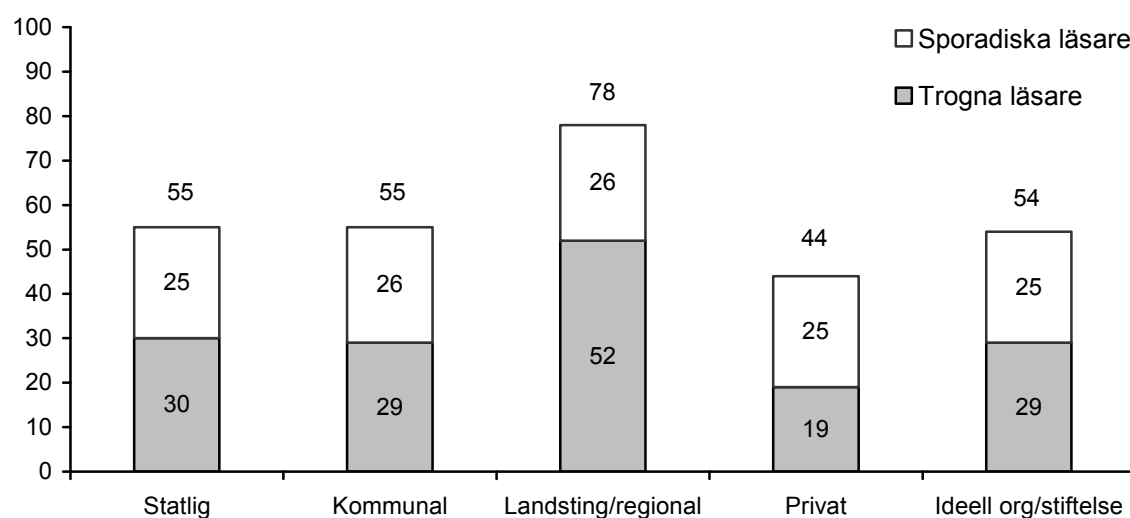
Figur 3 Läsning av *Regionmagasinet* efter ålder, 2009 (procent)

Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2. Resultaten avser befolkningen i hela Västra Götalandsregionen.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Figur 4 Läsning av *Regionmagasinet* efter anställningssektor, 2009 (procent)

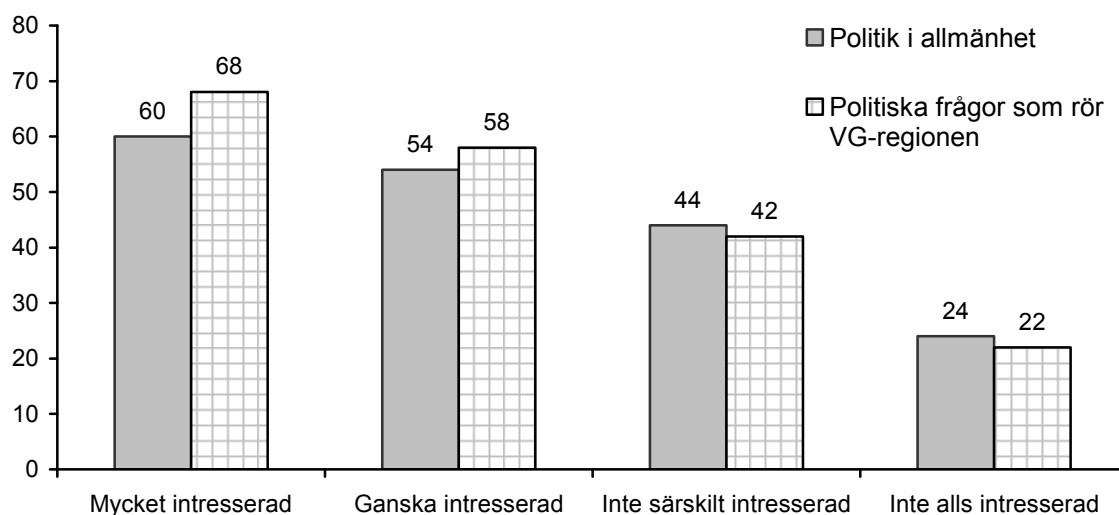
Kommentar: Trogna läsare avser de som uppgett att de läser 'Varje nummer' eller 'Flertalet nummer'; sporadiska läsare avser de som uppgett att de läser 'Något enstaka nummer'. Begränsat antal svarspersoner i gruppen 'Ideell organisation/stiftelse': 56 personer; i övrigt som minst 172 personer. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Betydelsen av politiskt intresse, ideologisk orientering och förtroende

Utöver den typ av socioekonomiska faktorer redovisade ovan finns anledning att undersöka i vilken utsträckning läsningen av *Regionmagasinet* varierar beroende på intresse för politiska frågor. Inte helt överraskande återfinns störst andel läsare bland dem med ett uttryckt intresse för politik, något som blir särskilt tydligt när frågan avgränsas till att gälla frågor om Västra Götalandsregionen. Bland de som uttrycker ett mycket stort intresse härvidlag läser drygt två tredjedelar, 68 procent, *Regionmagasinet* åtminstone sporadiskt mot 22 procent av de som inte är alls intresserade (figur 6). Mönstret har varit beständigt över tid – den generellt ökade läsningen återfinns även bland de mindre intresserade (tabell 6).

Figur 6 Läsning av *Regionmagasinet* efter intresse för politik i allmänhet respektive politiska frågor som rör Västra Götalandsregionen, 2009 (procent)

Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone minst 'något enstaka nummer'. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2. Antalet svarspersoner är som minst 165 personer i någondera grupp.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Utöver ett rent intresse för politik har tidigare år individens politiska orientering spelat en viss roll i det att andelen läsare har varit något större på den ideologiska vänstersidan jämfört med på höger-sidan. År 2009 saknas detta mönster; andelen läsare är som störst både bland de som placerar sig 'något till vänster' och 'något till höger', 51 respektive 52 procent (tabell 6). Minst andel återfinns dock i gruppen som placerar sig 'klart till höger' (42 procent).

Ser man till partisympatier är skillnaderna tämligen små; variationen mellan de olika riksdagspartierna ryms 2009 mellan 48 och 59 procent. Undantaget utgörs, precis som 2007 och 2008, av sympatisörer till Sverigedemokraterna vars läsarandel är 37 procent.

Tabell 6 Läsning av *Regionmagasinet* efter politiskt intresse och politisk orientering (procent)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Antal 2009
Samtliga	25	30	34	33	40	45	48	3 127
<i>Intresse för politik i allmänhet</i>								
Mycket intresserad	34	40	46	46	53	60	60	318
Ganska intresserad	29	37	41	37	48	51	54	1 249
Inte särskilt intresserad	21	27	30	28	34	38	44	1 240
Inte alls intresserad ¹	10	14	17	13	20	22	24	282
<i>Intresse för politiska frågor som rör VG-regionen</i>								
Mycket intresserad	42	48	54	54	58	66	68	165
Ganska intresserad	29	35	40	38	47	53	58	1 205
Inte särskilt intresserad	18	22	25	24	32	35	42	1 457
Inte alls intresserad ¹	11	12	14	14	19	15	22	254
<i>Ideologisk vänster-högerpositionering²</i>								
Klart till vänster	28	32	37	38	42	46	48	302
Något till vänster	23	30	37	34	43	50	51	752
Varken eller	26	29	32	29	40	39	45	897
Något till höger	26	34	38	37	40	46	52	800
Klart till höger	21	30	33	27	38	43	42	293
<i>Partisympati³</i>								
V	26	29	34	37	43	47	50	146
S	26	29	33	30	39	45	49	848
MP	22	30	26	40	42	50	51	333
C	32	43	45	37	56	56	51	123
FP	31	31	39	36	47	50	56	248
M	25	31	36	31	37	44	48	764
KD	35	36	45	39	46	49	59	143
SD	-	-	-	-	28 ⁴	34	37	131
<i>Uppfattning om hur regionstyrelsen i Västra Götaland sköter sin uppgift</i>								
Bra	33	40	46	40	47	51	61	500
Varken bra eller dåligt	30	34	39	37	46	48	54	1 004
Dåligt	28	39	38	46	48	57	59	413
Ingen uppfattning	17	22	26	22	29	32	35	1 132
<i>Förtroende för VG-regionens politiker</i>								
Stort förtroende	33	39	45	43	51	56	60	489
Varken eller	30	32	40	37	47	49	54	1 033
Litet förtroende	25	35	35	32	41	48	49	804
Ingen uppfattning	18	19	24	24	25	29	33	690

Kommentar: Resultaten avser andelen som uppgett att de läser åtminstone 'minst något enstaka nummer'. Se i övrigt kommentarer till tabell 1 och 2. Resultaten avser befolkningen i hela Västra Götalandsregionen.

¹Inkluderar även de som valt att inte besvara frågan. ²Respondentens egen placering på skalan. ³Resultaten för 2003 avser riksdagsparti; övriga år formuleras frågan allmänt ('Vilket parti tycker du bäst om i dag?'). ⁴Svarsunderlaget är begränsat till 53 personer.

Källa: Den västsvenska SOM-undersökningen (exkl. Kungsbacka kommun).

Regionmagasinet kan sägas vara budbärare för Västra Götalandregionens beslutsfattare och tjänstemän. Mot den bakgrunden är det relevant att undersöka i vilken utsträckning läsningen i regionens befolkning varierar efter grad av förtroende för regionstyrelsen samt regionens politiker. Det visar sig att jämfört med betydelsen av graden av politiskt intresse är denna typ av faktorer av mindre vikt. Den tydligaste tendensen är att läsningen ökar med ett stort förtroende för politikerna (tabell 6). Men mest tydligt är hur de som saknar uppfattning i frågan – precis som vad gäller frågan om hur regionstyrelsen i Västra Götaland sköter sin uppgift – genomgående i minst utsträckning är läsare av tidningen; 2009 är andelen åtminstone sporadiska läsare bland dem utan uppfattning 35 respektive 33 procent. Återigen visar sig läsningen av *Regionmagasinet* hänga samman med ett slags samhällsengagemang som denna typ av frågor mäter. Utfallet blir för övrigt ungefär detsamma om vi i stället för regionens politiker analyserar läsningen mot bakgrund av förtroendet för regionens tjänstemän: av dem med stort förtroende läser 58 procent tidningen regelbundet, av dem med litet 48 procent, och i gruppen utan uppfattning är andelen 39 procent.